

БАЛЩЬКА Н.І., студентка

maks.228.nata@gmail.com

Науковий керівник – **ГРИНЧУК Ю.С.**, д-р екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ГНУЧКОСТІ ТА СИНЕРГІЗМУ ЯК ВИЗНАЧНИКІВ УСПІШНОГО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Глобалізаційні процеси в економіці сформували особливо високі вимоги щодо стратегії поведінки підприємств та організацій, як на вітчизняному, так і світовому ринках. Тому для багатьох підприємств основним напрямком стратегічного розвитку стало використання ефектів масштабу, гнучкості до тенденцій сьогодення та синергічних ефектів в їх діяльності. Відтак, перехід до постіндустріальної глобалізації відкрив підприємствам абсолютно нові можливості для генерації синергічних ефектів, досягнення збалансованості переваг, що є результатом адаптації до місцевих умов, та переваг включеності усіх видів діяльності.

Ключові слова: стратегічна гнучкість, синергія, стратегічне управління підприємством, СЗГ.

Впровадження стратегічного синергізму відіграє фундаментальну роль щодо управління стратегічною гнучкістю підприємства. Ефект корисності від синергізму надає можливість для підприємства стабілізувати свою діяльність та нівелювати негативний вплив зовнішніх факторів. Але разом з тим, синергічний ефект може бути і негативним. В такому випадку формат ефекту « $2 + 2 < 4$ » трактується таким чином, що в деяких підприємствах в набірній зоні стратегічних зон господарювання можуть з'явитись такі, що значно відрізняються від усталених, за визначеним рівнем нестабільності та певними факторами успіху, що визначаються, як «критичні». У схожих ситуаціях керівництво підприємства досить часто не в змозі впоратись з управлінням і, тим самим, створює негативний ефект синергії. Тому гострою необхідністю постає впровадження системи гнучко-стратегічного управління та адаптації щодо усунення негативних факторів впливу та перетворення їх в потенційні можливості для підприємства [1].

При виникненні загроз негативного впливу таймовірності такого ж ефекту синергічного впливу, керівництву підприємства необхідно максимально швидко та ефективно посилити стратегічну гнучкість підприємства, що має безпосередню залежність від міцності побудови та існування синергічних зв'язків. Виходячи з вищесказаного, будь – яка вразлива зона організації зможе, так чи інакше, протистояти впливу зовнішніх чинників виключно за умов наявності позитивних синергічних зв'язків та гнучкої адаптації щодо впливу негативних факторів середовища [2].

Принцип стратегічної гнучкості визначає здатність підприємства до ефективного управління та варіювання цілями, які в повній мірі мають забезпечити своєчасну й ефективну діяльність підприємства та проведеної товарно – цінової, корпоративної та інвестиційної політики. Принцип стратегічної гнучкості заснований на залежності від різного виду технологій та вимагає швидкого реагування щодо різноманітних соціально – економічних, політичних, культурних та інших умов. Саме шляхом постійного аналізу ринку і випереджальної диверсифікації підприємство може забезпечити власну стратегічну гнучкість, тобто незалежність ні від однієї СЗГ з погляду її впливу щодо можливості виживання підприємства [3, ст. 162-164].

Дозволити вирішити це питання можна за допомогою ефекту синергізму, а саме шляхом посилення зв'язку між елементами системи управління на підприємстві та його безпосередньою діяльністю. Основне джерело синергізму для підприємства – це використання одних і тих самих виробничих потужностей підприємства та ресурсів виробничої системи, а також створення для всіх СЗГ єдиних виробничої та соціальної інфраструктур, що допоможе досягти раціонального використання основних засобів та потенціалу персоналу, розподілити витрати, отримати вищі прибутки і вплинути на ефективність функціонування в цілому [3, ст. 162-164].

Крім іншого, ефект синергії пов'язаний з тим, що комбіноване використання декількох взаємоузгоджених стратегій, що є гнучкими до змін та здатні до адаптації під впливом різноманітних

чинників, виявляється значно кориснішим, ніж окреме впровадження якоїсь однієї з них. А тому для досягнення саме позитивних синергічних ефектів підприємством необхідна гармонійно побудована система цілей, в тому числі, з врахуванням мінливості середовища та можливостей його впливу на організацію [4].

Отже, проаналізувавши ефект синергізму, як складової цілісної системи управління стратегічною гнучкістю підприємства, необхідно зробити висновок, що синергізм є фундаментально важливим елементом загальної системи управління підприємством.

Проте варто розуміти що, на даний момент, потужна дестабілізація політичної ситуації, процеси глобалізації та інтенсифікації виробництва часто спричиняють дещо несприятливі умови щододіяльності вітчизняних підприємств. Тому саме на часі є необхідність впровадження в діяльність підприємства високого рівня стратегічної гнучкості щодо зовнішнього середовища та системи синергетичної взаємодії всередині організації для якнайповноціннішого існування і успішної реалізації поставлених цілей організацією.

Список літератури

1. Ансофф И. Стратегическое управление. Москва: Экономика, 1989. 319 с.
2. Стратегічна гнучкість та вразливість підприємства. URL: <http://referatss.com.ua/work/strategichna-gnuchkista-vrazlivist-pidpriemstva/>
3. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент: підручник. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків: ХНУВС, 2021. 208 с. URL: [http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10134/Stratehichnyi%20menedzhment Sumets 2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10134/Stratehichnyi%20menedzhment%20Sumets%202021.pdf?sequence=1&isAllowed=y)
4. Головніна О. Г. Методологія синергетичності соціально-економічної системи. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Фінанси і кредит». 2008. № 1. С. 232 – 240.

УДК: 005.591.452:364-78

БАЛІЦЬКА Н.І., студентка 4 курсу
Науковий керівник – **АРБУЗОВА Т.В.**, канд. екон. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
maks.228.nata@gmail.com

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК УМОВА ЯКІСНОГО ПОКРАЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Розглянуто зміст, принципи, мета, цілі, сфери застосування, специфічні риси державно-приватного партнерства в соціальній сфері. Обґрунтовано умови запровадження ефективної системи державного та приватного партнерства в соціальній сфері на засадах формування довіри й прозорих відносин між бізнесом і державою.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, соціальна сфера, соціальна інфраструктура, інтереси, партнерські угоди.

Прогресивність розвитку економічного середовища, підвищення соціальної відповідальності бізнесу та інші чинники стали передумовою запровадження державно-приватного партнерства як нової форми ринкової взаємодії за багатьма напрямками. ДПП має за мету на основі рівноправного, нормативно визначеного співробітництва забезпечити відповідний баланс між соціально-економічними інтересами різних верств суспільства, а також реальну участь «соціальних» партнерів в розробці та імплементації соціально-економічної політики у правових рамках, встановлених державою [1].

Державно-приватне партнерство є системою взаємовигідних відносин між органами публічного управління та приватними організаціями, в якій бізнесу надається переважна роль в плануванні, фінансуванні та реалізації певної послуги / товару для населення, аніж при використанні відомих традиційних процедур співпраці та механізму приватизації. При цьому існує регламентований захист інтересів обох сторін, що гарантується інституційними основами, положеннями нормативних актів та укладеними договорами [2].